

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 9. De Etymologia huius nominis Bulla Cruciatæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

& sacrificium missæ. Ita D. August. *serm. 32. de verb. Apoll.*
& *lib. de cura pro mort.* Dico secundum. Profunt, & vni-
rum ieiunia. Ita D. Gregor. refertur *c. Anima. 13. q. 2.* Dicitur
tertium. Profunt, & quæuis alia opera pœnalia, vt flagella-
tio, humi cubatio, cilicii gestatio, & alia huiusmodi. Ita
omnes Doctores.

19 QVAEST. Quo suffragio plus adiuuabuntur anime, sa-
crificio missæ, an elemosyna? R E S P. Loquendo absolute, &
ex subiecto, magis adiuuabuntur missæ sacrificio. Sicut
men pro vno defuncto iam dictæ sint multe missæ, & e-
liunde vrgeat necessitas, & inopia magna viduarum, &
pauperum, acceptior erit Deo, & gratior satisfactio per
elemosynas, quam per multiplicationem solam sacri-
ficiorum: quadratque huic sententiæ Dei ipsius appo-
batio, *Misericordiam volo, & non sacrificium.* Ita Socin. 4.
d. 45. q. art. 3. cond. 1. §. at quoniam.

20 QVAEST. Remittit urne in purgatorio etiam culpa co-
nialis, qua cum anima iusta è viuis excessit? R E S P. Affirmat
Gab. Vasque. 12. *disp. 41. nu. 3.* sed hac de re commodius
in materia de peccatis respondebo.

PECVLIARES DVBITA- tiones circa Bullam Cruciatam.

CAPVT IX.

De Etymologia huius nominis Bulla Cruciata. §. 1.

- 1 Cur litera Apostolica appellantur bullæ.
- 2 Cur hæc bulla appellatur cruciata.

1 QVAESTIO. Cur litera Apostolica appellantur bullæ?
R E S P. Omissa multiplici huius nominis signifi-
catione (qua de re Calepinus eodẽ verbo) propria
illius vsurpatio vendicat sibi signa, seu imagunculas, quæ
ad

ab infantium collo appenduntur propter fascinatio-
nem. Quoniam vero literis Apostolicis signa sancto-
rum Apostolorum pendent, & imagines; nec non Ponti-
ficum gratias concedentium stemmata orbiculis æneis,
ferreivve inclusa, fit vt ab ipsis bullis, siue imaginibus li-
teræ ipsæ bullæ nuncupentur.

2 QVÆST. Cur hæc bulla appellatur cruciatâ? RESP. Quia
gratia, & indulta in ea concessa sunt ijs simillima, quæ
impertita sunt in Conc. Lateran. sub Innocent. III. Chri-
stianis militibus, qui suscepto sanctissimæ crucis signo,
ad oppugnandam terram sanctam, debellandosque infe-
stissimos Christiani nominis hostes Mahometani erro-
ris sectatores illam miserrime opprimentes proficisce-
bantur. Ita Hostiens. in cap. Ad liberandam. col. 2. de iudic.
Sot. in 4. dist. 21. question. 1. art. 3. Eman. de bulla §. 1. nu-
mer. 2.

De ijs, qui possunt lucrari huiusmodi
indulgentias. §. 2.

- 1 An religiosi lucrentur indulgentias bullæ.
- 2 An Papa lucretur indulgentias bullæ.
- 3 An extraneus negotiandi gratia in Hispania versa-
tus, lucretur indulgentias bullæ cruciatæ.

1 QVÆSTIO. Possuntne lucrari indulgentias bullæ re-
ligiosi ab Ordinarij potestate exempti? RESP. Possunt.
Ita D. Thom. in add. quest. 4. artic. 1. Possuntque
absque suorum prælatorum licentia opera iniuncta fa-
cere, quæ absque suæ obseruantia detrimento exequi
valent, vt ieiunare, aliquot preces fundere, &c. Ita Ange.
indulg. §. 22. & Cordub. quest. 2. de indulg.

2 QVÆST. Potestne Papa frui huiusmodi indulgentijs à se
concessis? RESP. Potest, quia ipse caput est ecclesiæ, & ideo
membrum principale illius, fruiturque bono totius cor-
poris. Ita D. Thom. in add. qua. 23. art. 4. & in 4. d. 10. art.
5. quest. 4.

3 QVÆST. Conceduntur hæc gratia personis certorum
regnorum, V.g. Hispaniarum. Quæro, fruunturne ijs incola
tantum ibidem nati, & alii, an etiam exteri, qui tempore con-
cessionis in Hispanijs negotiandi causa, aut aliquid aliud a-

Rr 5 gendi,

gendi, versantur? RES P. Etiam exteri: atque bullæ pæ-
rijs, & indultis fruuntur, quamdiu illa in Hispania in-
gent, etiam si ipsi ab Hispanijs proficiscantur quouis ge-
rium. ita Eman. in bulla. §. 1. dub. 3. num. 7. Prohibet tamen
bullæ textus ijs esum carnis extra Hispaniam, his re-
bis. Durante eo anno in omnibus, & singulis regnis (et in
extra illa) carnibus de consilio utriusque medici, &c.

De priuilegio audiendi sacrum tempore
interdicti. §. 3.

1 An qui fruuntur priuilegio bullæ cruciata tenen-
tur audire sacrum tempore interdicti.

2 An tale priuilegium intelligatur etiam tempore
sationis à diuinis.

3 QVAESTIO. Quæro, an qui fruuntur hoc priuilegio
teneantur tempore interdicti audire sacrum diebus
festis? RES P. Tenentur, cum commode possunt
ut possent, si non esset interdictum. Ita Sor. in 4. d. 11.
quest. 1. art. 1. A simili probari potest: nam carcere in-
clusus, qui potestatem habet exeundi, tenetur diebus festis
audire sacrum, ut docent Nauar. in man. capit. 21. num. 9.
& Med. in sum. libr. 1. §. 40. fol. 159. ergo similiter in nostro
casu tenetur: si quidem potest.

2 QVAEST. Priuilegium de interdicto, extenditur
ad cessationem à diuinis? RES P. Minime. Ita Nauar. in
cap. 26. nu. 29. & Eman. in bul. §. 5. dub. 2. nu. 7.

De priuilegio sepeliendi tempore
interdicti. §. 4.

1 Quæ sit moderata exequiarum pompa,

2 QVAESTIO. Quid intelligitur per moderatam exequi-
arum pompam? RES P. Intelligitur dimidietas ho-
lenitaris solitæ, iuxta personarum qualitates &
statum circa omnia; nimirum circa pulsanda simbala, &
canendum officium, reliquum vero relinquatur arbi-
trio Ordinarij, si adfuerit. Ita declaratur in bullis Pij
IV. datæ anno 1565. & hæc declaratio obseruatur in Hi-
spania, ut notat Cordub. de indulg. §. 43. dub. 5.

De privilegio edendi carnes. §. 5.

- 1 Quod sit privilegium edendi carnes ex consilio utriusque medici corporalis scilicet, & spiritualis.
- 2 An tempore iubilæi durante bulla cruciatâ possint edid lacticia tribus diebus ieiunij præscriptis.
- 3 An dispensatus per bullam ad edendas carnes die ieiunij, teneatur ieiunare.
- 4 An dispensatus per bullam ad esum carnis, teneatur abstinere ab esu piscium.
- 5 An Religiosi, & presbyteri saculares tempore bullæ cruciatæ teneantur abstinere à lacticijs etiam Dominicis diebus Quadragesimæ.
- 6 Quid dicendum de novitijs religionum habentibus bullam cruciatam.

1 **Q**UÆSTIO. Cum dicat Summus Pontifex, ut hæc carnes edantur de consilio utriusque medici, corporalis scilicet, & spiritualis, quid privilegij concedit in hac gratia? id enim eodem tempore quadragesimæ, & ieiunij concedit ius commune, iuxta Caiet. ieiunium capit. 3. & Nau. in man. capitul. 21. numer. 19. & 20. **R**ESP. Quæstionem proposuit Roder. in bul. §. 1. & indecisam reliquit, non approbando explicatum aliquorum Doctorum interpretantium hoc privilegium de ieiunio cum carne; id enim statim bulla ipsa declarat circa edentes lacticia, ut possint sic ieiunare. Illam tamen explicuit §. 9. nu. 5. allerens nil novæ facultatis ibi concedi, sed tantum explicari ius commune, ut solent multoties facere Pontifices.

2 **Q**UÆST. Dum bulla viget, mittitur iubilæus: iubilæus vero præscribit, ut lucraturus indulgentias ieiunet tres dies. Rogo, an ex privilegio bullæ possint hæc ieiunia impleri cum esu lacticijs? **R**ESP. Possunt. Ita Medin. in sum. lib. 1. §. 10. fol. 99. Annales tractat. de ieiun. quæst. 9. de abst. à cibo. dub. 4. & 5. Ratio est, quia iubilæus non requirit strictius ieiunium, quam est ieiunium quadragesimæ, sed ieiunium quadragesimæ impletur nostro casu cum esu lacticijs; ergo, &c.

3 **Q**UÆST

3 QVÆST. *Dispensatus in esu carniū temporē quadra-
gesimæ, & ieiunij per nostram bullam, censeturne dispensatus
ad non ieiunandum?* R E S P. Affirmat Caiet. verb. ieiunium
Negat Medina *cod. de ieiun. quest. 5. fol. 17. & quest. 11.* De-
cendum tamen cum Victoria. 2. 2. *quest. 147. articulo 4.*
Roderic. *in bull. §. 6. numer. 4. dub. 3.* quem citat sub dila-
tione. Vel enim dispensatus ad esum carnis, edere carnes
quia pisces nocere salutē solent: vel vt vires amissas re-
cuperet: priori modo dispensatus tenetur ad ieiunium
altero vero minime, & ideo pluries edere potest.

4 QVÆST. *Dispensatus ad esum carnis & lacticiū
virtute bullæ, potestne licite edere simul pisces?* R E S P. Potest.
Ira Cordub. *in summ. question. 168.* & Eman. *in bull. §. 6.
numer. 5. dub. 4.*

5 QVÆST. *Excipit bulla à priuilegio lacticiū in qua-
dragesimæ, & diebus ieiunij regulares omnes, & clericos sa-
culares, clericos, inquam, presbyteros. Rogo utrum Dominus
quadragesimæ possint lacticijs uti?* R E S P. Possunt, Ratio
est, quia reliquit hanc rem iuri communi: secundum ve-
ro ius commune dominici dies non appellantur dies
quadragesimæ, & ideo in ijs edi possunt lacticia
priuilegio, vt affirmant Cordub. *in sum. quest. 168.* & Pa-
lat. *in 4. d. 15. disp. 8.* siue ergo bulla prohibeat esum lac-
ticiū in diebus quadragesimæ, siue in diebus domi-
nicos dies, quia ij nec quadregemales, nec dies ieiunij
appellandi sunt, vt ostendit Rod. *in bull. §. 6. nu. 8.*

6 QVÆST. *Quid censet circa nouitios religionum habentes
bullam cruciatam?* R E S P. Dico posse edere lacticia
vt alij saeculares. Ratio est, quia nouitij non censentur
religiosi quo ad onera religiosorum. Deinde quia regu-
lares censentur soli, qui professionem solemnem emiserunt
*cap. Cum ad monasterium. de stat. monach. & tradit. de
lib. 7. Iust. quest. 5. art. 3.*

De ieiunio, quod per bullam iniun-
gitur. §. 6.

I An ad lucrandas indulgentias bulla cruciata, vel la-
bilis satis sit ieiunium quadregemale.

- 2 An ex vi confessionis bulla æqualem consequantur gratiam, qui sola opera præscripta exequentur.
- 3 Declaratur textus Extrauag. Antiquar. de pœn. & remiss.
- 4 Ancum imponitur eleemosyna ad arbitrium erogantis, quæuis sufficiat tam diuiti, quam pauperi.
- 5 An eadem quæuis eleemosyna satis sit ad fruendum priuilegij bullæ.
- 6 De commutatione ieiunij in aliud pium opus.
- 7 De causa commutandi ieiunia à Iubileo præscripta.
- 8 An visitatio Ecclesiarum, & eleemosyna erogatio fieri possit quouis die hebdomada iubilæi.

1 **Q**UÆSTIO. Præcipit bulla ieiunare eisdem diebus, quibus vel ex præcepto ecclesiastico, vel ex voto, teneor ieiunare, satisfactione ambabus obligationibus **R E S P.** Satisfacio, lucræque indulgentias. Ita Rodericus de bulla § 7 num. 1. Ratio est, quia eodem opere satisfieri potest duabus, vel pluribus obligationibus. Deinde quia opus præcipitur à bulla, vt satisfactorium est: opus vero ad quod teneor ex præcepto, vel ex voto, factum ex voto vel ex præcepto, adhuc est satisfactorium. Ita Doctores capit. Cum ex eo. de pœnit. & remiss. Cordub. de indulg. qua. 21. propos. 3. Sot. in 4. d. 19. quaest. 2. ar. 1. Medin. de satisfact. qu. 4. circa finem.

2 **Q**UÆST. Consequuntur eandem indulgentiam quo ad æqualitatem, qui opera iniuncta per bullam & iubilæum faciunt: nimirum eadem ieiunia, easdem orationes, &c. **R E S P.** Dico primum. Opera in se, quæ iubentur, æqualia sunt indulgentiæ, æqualiter omnibus, facientibus ea imperitur. Dico secundum. Opera, quæ à Papa per bullam imponuntur, censenda sunt æqualia indulgentiæ concessæ, licet quo ad singulas videantur inæqualia: quia summus Pontifex attendit ad multitudinem eorum collectim,

lectim, non diuisim sumptorum. Ita Doctores com-
niter, Palatius in 4. dist. 10. dub. 3. fol. 420. col. 2. in fine Dic-
terium. Qui opera iniuncta per bullam, vel iubilaeum
æqualia faciunt, æqualem consequuntur indulgentiam,
licet alius alio maiora, & superabundantiora opera
equatur. Hæc manifeste colligitur ex supra duabus
conclusionibus.

3 QVÆST. In oppositum superioris asserti videtur esse
extragans. Antiq. de pœnitent. & remiss. lata à Bonifacio VIII.
ait enim ibi summus Pontifex, qui plus fecerit, plus con-
queretur? R E S P. Extragans loquitur de præmissis
sententiali gratiæ, & gloriæ, non vero de satisfactionis
secutione. Ita Roder. in bul. §. 7. nu. 4. dub. 3.

4 QVÆST. Qui bis dederit in anno bulla elemosynam
taxatam in ipsa bulla, lucrabitur bis indulgentias, & pro-
curatur indulgentiis & privilegijs eius? R E S P. Lucrabitur, & pro-
curatur, constat hoc aperitissime ex verbis plumbeæ bullæ
quæ, breuitati seruiens, referendis super se deo.

5 QVÆST. Adhuc restat graue dubium. Contendit
Sitas Papa, ut qui iuuerit elemosyna quacumque, seu
luerit, aliquod pium opus, extructionem, Verbi gratia, man-
rij, consequatur tot, vel tot indulgentias. quæro, utrum
erandas has indulgentias satis sit diuiti teruncium mitti
arculam, sicut mittit pauper, qui plus mittendum non potest.
R E S P. Negant D. Thom. in 4. d. 20. qu. 3. & ibi Casus
ad 3. & in Add. quæst. 2. s. art. 3. D. Anton. 1. p. tit. 20. §. 1.
3. D. Bonau. in 4. d. 20. quæst. ult. Nauar. de indulg. tit. 3. nu.
35. aiuntque tantum quemque lucrari indulgentiam
quantum in æqua Dei æstimatione valent elemosynæ
operave ab eo facta, cum in suo arbitratu relinquatur
Papa iuxta cuiusque diuitias. Et hæc est certior opinio,
quidquid alij refragentur.

6 QVÆST. Hæcne opinio D. Thomæ, & aliorum verum
estiam ad fruendum privilegijs bullæ? R E S P. Minime, cum
præscribitur in ea certum opus in specie, relicta maiori
vel minore quantitate eius in arbitrio operantis in-
gulari, si in quavis minima quantitate fiat, satis est
fruendum, vtendumq; privilegijs, & indulgentiis bullæ.
adnotauit Roderic. in bulla §. 7. nu. 4.

7 QVÆST. Quis potest hoc ieiunium commutare in alio

quis pius? R E S P. Solus electus confessor, vel parochus & non alius. Ita contextus expressus bullæ.

8 QVÆST. Quæ causa sufficit ad commutanda ieiunia in aliud pium opus? R E S P. Ea, & sola, quæ hominem talem excusaret à non ieiunando ieiunio ex præcepto. Hæ autè causæ sunt plures, quas iam numeravi in præcepto ieiunij de quibus Nau. in man. ca. 21. nu. 16.

9 QVÆST. Præscribit bulla, vel iubilæus, ut tribus hebdomada diebus, feria, inquam, quarta, sexta, & sabbatho ieiunetur. fiat oratio, & elemosyna: satisne erit si ita fiat, in quovis hebdomada die? R E S P. Satis. Ita Nau. de orat. miscel. 58. nu. 221. declaravitque Gregor. XIII. flagitantibus Patribus sanctissimæ Societatis I E S V.

De visitatione Ecclesiarum. §. 7.

1 Quid intelligitur nomine Ecclesia.

2 An satis sit visitare quinque eiusdem Ecclesia altaria.

3 Qua intentione visitanda sunt Ecclesia.

4 An lucrentur Indulgentias Iubilæi Religiosi, aut clerici Ecclesiarum, quæ assignantur visitanda.

5 An censeatur visitare Ecclesias, qui pro multitudine hominum eas ingredi nequit.

1 QVÆSTIO. Quid nomine Ecclesia intelligitur? R E S P. Quoduis sacellum Ordinarij auctoritate erectum. Ita Couar. ca. Alma. §. 4. nu. Eman. in bul §. 8. nu. 8.

2 QVÆST. Satisne est visitare quinque Ecclesia eiusdem altaria, licet dentur quinque quæ visitari possunt? R E S P. Satis constat ex ipsius bullæ seriè disunctive loquentis, aut quinque Ecclesiæ visitentur, aut quinque altaria.

3 QVÆST. Qua intentione visitanda sunt hæ Ecclesia? R E S P. Pro lucranda indulgentia: hoc tamen non tollit, quin minus principaliter tales Ecclesias ad eam pro alio etiam negotio faciendo, pro quo solo eas ad rem. Ita Nau. cap. Quando. de consec. d. 1. ca. 6. §. 14. & Cord. de indulg. dub. 4. quest. 25.

4 QVÆST. Assignatur ab Episcopo certa Ecclesia visitanda: possuntne clerici illius Ecclesia, vel Religiosi ibidem habitantes lucrari ibidem indulgentia? R E S P. Possunt. Ita

Docto-

Doctores communiter, quos refert Cordub. de ordi-
 quest. 30. circa hoc est peculiare privilegium intro-
 à Leone X. & Carthusiensium à Sixto V. ut tradit.
 compend. ibi legatur, & videatur.

§ QVAEST. Non possum ingredi pra. multitudinem
 Ecclesiam, qua habet quinque altaria, lueraborne man-
 riam, si è foris mente, & reuerentia Ecclesiam salutem, &
 taria inuisam: RESP. Lucraberis. Ita Rosel. verbi gra-
 §. 22. Cordub. de indulg. qu. 21. Eman. in bul. §. 8. dub. 7.

De eligendo confessario. §. 8.

- i Qui sacerdos eligendus sit in confessarium.
- 2 An possit eligi in confessarium sacerdos, qui ex-
 litia Episcopi (quod malum Deus auertat) non
 approbatur idoneus ad audiendas confessiones.
- 3 A quo Episcopo debet esse approbatus sacerdos,
 possit eligi per bullam cruciatam in confes-
 rium.
- 4 An sufficiat sacerdos approbatus in vno Episcopo
 tu, tempore bullae versans in alio.
- 5 Quid dicendum sit de Regularibus.
- 6 An satis sit approbatus pro certo loco Episcopatus,
 non pro alijs, vt in alijs possit eligi in confes-
 rium.
- 7 Qui confessarius potest eligi à Regularibus.
- 8 An Religiosi possint frui bulla cruciata.
- 9 An nouitij possint per bullam absolui à reuerenti
 suo prelato.
- 10 Quid plus, quam approbatio requiratur in confes-
 sario eligendo per bullam.
- 11 Qui per bullam cruciatam potest confiteri confes-
 sori excommunicato.
- i QVAESTIO. Qui sacerdos censendus est idoneus, & ap-
 probatus, vt virtute bullae eligi possit in confessarium.
 RESP. Qui vel parochiale habet beneficium, vel
 ab Epi.

ab Episcopo idoneus fuit iudicatus. Ita Concil. Trident. *sessi 23. cap. 15. de reform.* Nomine vero parochialis beneficij, intelligitur cura animarum in hoc foro, qualem habent Episcopi, aliqui Abbates, Archipresbyteri, Archidiaconi. Ita Suar. *de pœnitent. disp. 22. session. 4.* Non tamen cura animarum, quæ commissa est prælatis Religionum, & ideo ipsi minime à sæcularibus, imo nec à suis domesticis sæcularibus absque approbatione Ordinarij eligi possunt in confessarios. Ita respondit congregatio Cardin. *in resp. 1162.* Approbati vero non censentur, qui publicum gradum Theologicæ, canonumve scientiæ susceperunt, quales sunt Doctores, aut Licentiati. Ita adnotavit Cordub. *in sum. qu. 16. & alij Gutierrez in qua. can. cap. 6. fol. 8.*

2 QVÆST. Censebuntur idonei confessarij, qui postulant ab Episcopo approbationem, repulsam passi sunt ex malitia ipsius Episcopi, quoniam ipsi dignissimi erant approbationis? R E S P. Minime. Ita Suarius *tom. de pœnitent. disput. 22. sect. 4.* Ratio est, quia Concilium ponit hanc conditionalem, Nisi sit approbatus, non possit. Et merito quoniam sequeretur inde magna cōfusio, diceret enim quisque sibi iniuste negatam approbationem. Hanc tamen veritatem negat Nauarr. circa Religiosos præsertim mendicantes iuxta eorum priuilegia. *Clem. Dudum. de sepult. & Exirauag. super cathedra. de sepult.* ibi enim sufficit petita, licet non obtenta facultas, & approbatio. Sed immerito, est enim opinio contra expressa verba concilij. *Nullus sacerdotum etiam regularium. &c.* non obstantibus quibuscunque priuilegijs. Et ita postea decreuit Pius V. *motu proprio 44. & Greg. XIII. declarauit congregatio Cardin. resp. 1162. super Conc. Trid.*

3 QVÆST. Cuius episcopi approbatio requiritur in confessario episcopine ipsius confessarij, an pœnitentis? R E S P. Satis est approbatio Episcopi ipsius confessarij, & ideo confessarius Bracharensis approbatus ab Ordinario Bracharensi potest audire confessiones Olyssipponensium, qui illum virtute bullæ, vel ex licentia sui parochi in confessarium eligunt. Ita declarauit congregatio Cardin. *resp. 1159.* Imo circa Regulares eligentes virtute bullæ, aut iubilæi confessarium, idem declarauit, vt sit approbatus

Medull. Casuum.

Ss

à suo-

à suomet Episcopo, seu Ordinario. Hanc declarationem securus fuerat Cordub. in summ. quæstion. 20. ad 1. dicitur. Et merito eam reliquit Eman. in bulla. §. 9. nono. quam modo sequitur Suarius de pœnit. disp. 22.

4 QVÆST. Sufficitne approbatio mei Ordinarij, ut illi dum profectus in alias diœceses possim eligi in confessariis hanc bullam? R E S P. De regularibus peculiare est beneficium, de quo pro tua solita patientia me sigillatim interrogabis. De sæcularibus pars affirmatiua est ex declaratione posita Cardinalium: qui solam Episcopi confessoris approbationem requirunt: cum igitur approbatio fiat, vel per collationem parochialis beneficij, vel per iudicium episcopi, seu Ordinarij, qui habuerit vel beneficium parochiale, vel iudicium approbans Ordinarij, potest dum in alijs diœcesibus si pes moratur eligi virtute huius bullæ ad audiendas confessiones. Dixi, virtute huius bullæ, aut iubilæi, ut absolute loquendo, requiritur approbatio Ordinarij episcopatus, ubi eligor ad audiendas confessiones, hoc hospes ibidem commoretur, ille enim tunc est mensura hunc effectum Ordinarius, & in hoc sensu verissima iudicio opinionem Roderici citatam in bulla. §. 9. nono. ut legenti facile clarebit.

5 QVÆST. Quid in hac quæstione censes de Regularibus? R E S P. Cum Regulares utantur iurisdictione a se concessa in vniuersam Ecclesiam, dubitatur Doctores, an illius post Concilium Tridentinum sufficientia tantum alicuius Ordinarij etiam approbatio pro tota Ecclesia, ita, ut & ipsi audire possint confessiones, hoc aliquo priuilegio, aut saltem eligi in confessariis virtute bullæ cruciatæ, alteriusve iubilæi de qua controvertitur Gutierrez lib. 1. qu. cano. nu. cap. 27.

Dico primum. Regularis approbatus in vno episcopatu non censetur approbatus in omnibus, ut in absque noua Ordinarij loci approbatione possit audire confessiones, & eligi in confessarium sine bulla, aut alio priuilegio. Probatum primo ex verbis Concilii Tridentini. approbatus ab Episcopis. non dixit ab Episcopo. Deinde ex declaratione Pij V. nam ut priuilegium concessit Mendicantibus, ut in eodem episcopatu, & eodem

durante Episcopo semel tantum possent examinari, & approbari: toties vero possint quoties mutantur Episcopi: ergo maiori cum ratione tenentur examinari, & approbari in diuersis episcopatibus. Possint, dixi, quia id relinquitur arbitrio noui venientis, siue succedentis Episcopi: nam ipsi religiosi non tenentur iterum nouo Episcopo se præsentare; nec petere nouam approbationem iuxta priuileg. Benedicti XI. vt affert *Compend priuileg. tract. 2. fol. 127. liti. a. Collect. titul. absol. ord. quo ad sacul. 2. §. 24. & 16.* Cordub. in annot. compend. titul. præsentatio confess. Soto in 4. d. 18. quest. 4. art. 3. & est veritas vsu probatissima. Tertio ex concessione Gregor. XIII. concedentis vt priuilegium singulare confessoribus Societatis Iesu, vt approbari in vno tantum Episcopatu, possint transendo per alios episcopatus confessiones audire præterquam in loco, vbi adsit Ordinarius loci: tunc enim vult summus Pontifex, vt petant ab illo approbationem. Denique, quia ante Concil. Tridentinum tenebantur mendicantes se præsentare omnibus Episcopis locorum. *Clē. Dudum. de sepult. & extrauag. super cathedra eodem titul.* ergo, & nunc præsentari, & obtinere approbationem requisitam à Conc. Ita docuit Guterrius loco citato, & nunc est receptissima, & praxi vsitatissima opinio. Dico secundum Regularis approbatus in vno Episcopatu, potest virtute bullæ cruciatæ, aut alterius priuilegij eligi in confessarium in episcopatu in quo, vt hospes versatur, nondum ibidem approbatus. Ita probabiliter Suarius. *de penitent. disput. 22. sect. 5.* Ratio eius est, quia declaratio Cardinalium solam requirit approbationem Ordinarij confessoris. Ordinarius vero Regularium quo ad hunc effectum est ille, cuius episcopatus incolæ sunt, licet alibi morentur, seu versentur vt hospites: ergo vt confessarius secularis potest eligi, ita, & regularis, non debet enim esse peioris conditionis. Nam si mutet domicilium, requirit nouam approbationem, quia iam episcopus domicilij est illius Ordinarius, vt est aliorum secularium confessorum, mutantium ab vno in alium locum permanentis domicilium.

6 QVAEST. Est quidem approbatus pro audiendis confessionibus certi loci, & non aliorum, potestne virtute bullæ

§. 2

eligi

eligi in confessarium à quouis totius episcopatus? RES. P. P. test. Ita Eman. in bulla §. 9. num. 8. Ratio eius est, quia non est approbatus ab Ordinario: hoc autem solum requiritur à bulla, ergo ubi ius non distinguit, nec nos distinguere debemus. Adde præterea posse eligi à quouis, ut verferetur, ut hospes in alio episcopatu: quia iuxta præpositam Cardinalium declarationem sola requiritur approbatio Ordinarij confessoris.

7 *Q. V. A. E. S. T. Cum iuxta Concil. Tridentini verba non requiratur Ordinarij approbatio ad audiendas Regularium confessiones, duo quæro, primum, an ad obtinendas indulgentias bullæ, sit satis confiteri sacerdotibus per superiorem signari, & expositis. Deinde verum si eligendus sit confessarius, oportet eligere confessarium approbatum ab Ordinario? RES. P. Dico ad primum. Satis est confiteri sacerdotibus per superiorem. Ita Roder. in bull. §. 9. numer. 9. Ratio huius est, quia superiores Religionum appellantur in iure Ordinarij, erga ipsos religiosos, possunt enim eos legere, absoluerere à censuris, dispensare, commutare, & eorum vota, hi autem iurisdictionis actus, sunt Ordinarij. Ita Gloss. L. Pluri ff. de Procur. Gloss. cap. prælati Ordin. ibidem Barthol. Veruntamen ad probandam præpositam veritatem hac ratione minime indigemus. Nam nostra bulla solam requirit approbationem Ordinarij, & eam requirit Conc. Trid. sed Conc. Triden. non requirit approbationem Ordinarij in confessarijs regularibus, & erga eosdem regulares, sed solam expositionem prælati sui pœnitentis regularis; ergo &c. Dico secundum. Si eligendus sit confessarius ab aliquo regulari virtute huius bullæ, alius ab ijs, quos proprius prælatus expositor habet, & assignatos, requiritur, ut sit approbatus ab Ordinario, siue sit sæcularis, siue regularis. Ita Henig. lib. de pœn. ca. 6. ad finem, & est securior opinio.*

8 *Q. V. A. E. S. T. Quid censes de regularibus? RES. P. Dico primum. Regulares etiam ordinum Mendicantium possunt bullam suscipere, & ea uti, sicuti alij Christi fideles. Ita constat ex ipso bullæ contextu modum assignantis, quomodo faciendæ sint elemosynæ. Dico secundum. Etiam regulares D. Francisci possunt pecuniam conquirere ad suscipiendam bullam. Ita Roderic. de bulla §. 9. num.*

num. 23. Dico *tertium*. Possunt regulares absque suo-
 rum prælatorum licentia vti bulla ad ea, quæ non repu-
 gaant religiôsæ obseruantia, vtpote ad lucrandas indul-
 gentias per ieiunia orationes, flagellationes, &c. Ita col-
 ligitur ex D. Thom. *in Add. quæst. 27. art. 3. & in 4. dist. 20.*
 vbi Palud. Dico *quartum*. Religiosi Mendicantes, non
 fruuntur priuilegio bullæ Cruciatæ ad effectum eligen-
 di confessarium, qui possit eos absoluerè à casibus reser-
 uatis absque licentia superioris. Ita decreuerunt Sixtus
 IV. Innocent. VIII. Alexand. VI. Iulius II. Leo V. deniq;
 Gregor. XIII. & Leo X. viuæ vocis oraculo. Quod qui-
 dem priuilegium concessum est superioribus Religio-
 num mendicantium, neque per bullam Cruciatam abro-
 gatam est, imo quasi fortius confirmandum. Quia de re
 circa Moniales extat declaratio congregationis Cardi-
 naliû, his verbis. Congregatio Concilij censuit quate-
 nus gratia ex bulla cruciata pertinet ad moniales, non
 posse vigore facultatis in eadem bulla concessæ alios
 confessarios, præter eos, qui ad audiendas ipsarum mo-
 nialium confessiones ab Ordinario approbati fuerint,
 eligere. Refert Eman. *in bul. §. 5. num. 22.* testaturq; se ipsû
 eam vidisse manuscriptam in eadem petitione facta. Di-
 co *quintum*. Quoniam vero oppositum verum iudicatur
 in concilio ipsius cruciatæ bullæ, vt videre est *in compen-
 dio prin. tit. Cruciatæ, & titu. absolutio* quo ad fratres, Cordub.
super regulam c. 3. & Paral. tit. Notanda priuilegia §. 10.
fol. 175. & fol. 127. in suo comp. Deinde, quoniam Religio-
 num prælati huiusmodi reuocatoria priuilegia nunquã
 in suis capitulis prouincialibus promulgarunt: lex vero
 reuocatoria priuilegiorum non habet vim ante promul-
 gationem. vt docet Sor. 1. *Iust. 9. 2. art. 4. Med. 1. 2. quæst.*
91. art. 4. Imo hoc scientes, tacent, & ideo consentire vi-
 dentur, probabile est posse religiosos vti priuilegio bul-
 læ circa electionem confessoris, & ideo qui bona fide ea
 vsus est, non est cogendus iterare confessiones. Ita Me-
 din. *de confess. ca. 26.* Cordub. *de indul. quæst. 49. ad finem.* &
 Roder. *in bul. §. 9. num. 25. in fine.*

9 QVÆST. Possuntne Nouitij virtute bullæ, alteriusve
 iubilæi absolui à casibus reseruatîs suo prælato? RESP. Dico
primum. Possunt virtute bullæ. Ratio est, quia nouitij

adhuc non subiacent legibus rigorosis, & oneribus religionum: neque circa hoc intelliguntur sub nominibus religiosi, uti enim possunt honoribus, & non subiaceant oneribus. Dico secundum. Etiam secundum ius commune possunt nouitij eligere confessarium, & ab eo ab solu- casibus reseruat in religione, ac possent, si nouitij essent, ac proinde non sunt religiosi ad onera, sed ad honores. Ita colligitur aperte ex *ca. relig. de iur. iur. in 6. traditq; Angel verb. relig. §. 13 & 14. Syl. relig. §. 10. & 12. Instruct. ca. 47.* Imo neque ad omnes honores nouitij apti sunt, ut cernere est in *d. ca. Religio de iur. comm. in 6.* Nostri tamen instituti non id est permissum. **QVÆST.** *Requiriturne aliud quicquam in confessoribus, ut ex vi bullæ possit eligi à pœnitente?* **RESP.** Requiritur super, ut sit idoneus. Idoneus vero à Pio IV. in sua bulla censetur non suspensus, non irregularis, non excommunicatus, non interdictus, neque alio modo à suo iure ore impeditus. Si autem talis non fuerit, eligi neque potest. *ca. Quod translat. de offic. deleg.*

II QVÆST. *Quoniam vero post Concil. Constantiense solum tenemur euitare in diuinis, & humanis solum communicatos publicos, & notorios clerici percussores, in quibus etiam ad euitanda solos nominatim per iudicis sententias tales declaratos, ut iam respondi in propria materia de communic. Rogo nunc, qui ex virtute huius bullæ pœnitentiam communicatum confessorem eligere?* **RESP.** Parochianus potest licite à suo parochio, etiam nominatim de iure excommunicato petere in hoc euentu, & alio necessitatis, pœnitentiæ sacramentum. Ita omnes Doctores, & Adrian. *quæst. 8. de confessi.* Angles. *quæstion. de confessi.* & liberius loquuntur. Ratio est, quia iste parochianus petit quod suum est, parochus vero ex propria malitia est in eo statu, & ideo sibi imputet. Ut qui petit iuramentum ab eo, quem scit iuraturum per falsos Deos, non peccat, quia ipse petit suum ius, & rem, quam alius licite, & facite facere potest, iurando per verum Deum. Dixi in euentu necessitatis, quia absque ea faceret contra charitatem inducendo alium ad peccandum in administratione sacramenti. Dico secundum. Si sacerdos confessarius non est parochus, & est excommunicatus, licet ipse recipiat

sua expositus sit pro audiendis quibusq; pœnitentibus, peccat, qui illum eligit in confessarium. Hæc veritas est contra multorū opinionem, teste Sot. in 4. d. 1. qu. 5. art. 6. Est tamen Castri. lib. 1. de pun. har. ca. 15. Angles qu. de ministro sacram. ar. 6. Ratio eorum est, quia actus exterior addit malitiam supra actum interiorem, loquendo moraliter (quidquid metaphysicè veritas doceat) atq; moraliter grauius peccat, qui exterius mœchatur, quam qui solam vult mœchari, estq; experimentum manifestum saltem in delectabilibus, & irascibilibus, vt docet D. Thom. 2. 2. qu. 2. ar. 4. & in alijs peccatis actus exterior addit multiplicatam actum interiorum, & firmitatem propositi. Ideo qui exigit executionem peccati ab eo, qui paratus est illud exequi, cooperatur peccato. Hæc veritas omnino tenenda, nisi vrgeat magna necessitas confitendi: tunc enim sequi potest opposita sententia.

De vicibus, quibus ex vi Bullæ potest pœnitens absolui. §. 9.

- 1 Quoties ex vi Bullæ potest pœnitens absolui.
- 2 Quod est priuilegiū posse absolui in articulo mortis.
- 3 Quis est intelligendus articulus mortis.
- 4 An possit concedi ex vi bullæ indulgentia sub conditione

1 **Q**VÆSTIO. Quoties ex vi bullæ potest pœnitens absolui ab electo confessario? **R**ESP. Semel in vita, semel in morte. Ita textus eiusdem bullæ, hoc est, in articulo mortis.

2 **Q**VÆST. Quid priuilegij concedit sua Sanctitas in articulo mortis? nam tunc nullum est peccatum reseruatam cuiuslibet sacerdoti? **R**ESP. Magnum: enim uero etiam in articulo mortis absolute loquendo seruandus est ordo dignitatis, non cogente aliud necessitate, & ideo præsentem eo, qui potest absoluere à reseruatim, etiam in eo articulo nō potest absoluere, qui tali potestate caret, vt iam dixi supra in materia de pœn. Ex priuilegio autem bullæ cruciatæ potest quilibet confessor approbatus, & à pœnitente electus, etiam præsentem eo, qui iuxta commune ius poterat absoluere. Ita Rode. de bulla §. 11. nu. 36.

3 **Q**VÆST. Quomodo intelligendus est articulus mortis?

§. 4

RESP.

RE SP. Aliud est periculum mortis, aliud articulus mortis. Periculum est, euentus, in quo iuste, & prudenter meri potest euenturam mortem, talis est periculosa cauitigatio; praelium committendum, vel quid simile, vultellu, &c. Articulus mortis est euentus, in quo quatinaturaliter desperata salute est ad moriendum proximum. Ex vi bullae absolutio dari potest tantum in articulo mortis, siue vero, siue praesumpto vero, non autem in periculo. Ita 301. in 4. d. 18. qu. 4. ar. 4. Couar. cap. Alma. Couar. poen. fol. 9. alias 49. Sylu. interdict. d. 5. quest. 4. Panorm. Quod integ. de poen. & remiss.

4 QVÆST. Potestne confessor in articulo praesumpto non impertire indulgentiam sub conditione, si vere moriturus, alioqui seruet tibi Deus hanc indulgentiam ad instantiam mortis? RESP. Potest. Ita Nauar. in sum. cap. 26. num. 31. Caceres. de indulg. quest. 38. Et ita fieri iubet Bullae Commissarius.

De modo concedendi indulgentias
huius bullae. §. 10.

- 1 An necesse sit a lucrandas indulgentias bullae, rita confessarius concedat.
- 2 Qua forma vti debet confessarius inconcedendi indulgentiis.
- 3 Quando est concedenda indulgentia pro articulo mortis.
- 4 An lucretur indulgentias bulla, qui ex malitia confessarij non absoluitur.

1 QVÆSTIO. Ad lucrandas huius bullae indulgentias requiritur, ut confessarius eas concedat? RESP. Requiritur. Ita collector in Compend. tit. indulg.

2 QVÆST. Qua forma vti debet confessarius inconcedendo huius bullae indulgentias? RESP. Forma tradita Commissario, si tamen ea non utatur adhuc vere impertit indulg. qu. 38. Nau. ca. in Leuit. not. 30. nu. 6. & in man. 26. nu. 31. Satis vero est dicere: Concedo tibi omnes gratias, quas concedere possum virtute huius bullae: idem mente, & cogitatione habendo. Ita Ema. in bul. §. 9. n. 40.

3 QVÆST.

3 QVÆST. Quando est concedenda indulgentia pro articulo mortis? RESP. Salubre est consilium non nisi, cum iam pœnitens peccare nequeat mortaliter iuxta prudentis iudicium præ mortis afflictione, & amissione libertatis, illam concedere, vt ita absque vlla purgatorij pœna, queat in cœlum aduolare. Ita notauit pie satis Roder, in bulla. §. 9. n. 39.

4 QVÆST. Confiteor, vt indulgentias huius bullæ adipiscar, confessarius ex malitia non me absoluit, lucrone indulgentiam? RESP. Lucror. Ita Curiel. de inbil. p. 33. absolute deliquis indulgentia, ita nostræ vero bullæ textus est latus circa hunc euentum,

De ijs, à quibus potest absoluerè confessarius per Bullam Cruciatam electus §. II.

- 1 A quibus culpis potest absoluerè confessarius electus per Bullam cruciatam.
- 2 Quot sunt censura, & pœna, à quibus potest absoluerè confessarius electus per bullam cruciatam.

1 QVÆSTIO. A quibus culpa potest absoluerè confessarius per bullam Cruciatam electus? RESP. A quibuscunque peccatis, & censuris. Ita textus ipsius Bullæ.

2 QVÆST. Quot sunt censura, quarum absolutionem committit Summus Pontifex confessario electo per Bullam Cruciatam? RESP. Quatuor: Excommunicatio, nimirum, suspensio, irregularitas, interdictum.

De absolutione ab excommunicatione per hanc Bullam. §. 12.

- 1 Ad absolutionem excommunicationis positæ ad instantiam partis læsæ oportet, vt prius fiat satisfactio.
- 2 Quo pacto facienda est talis satisfactio.

ss 5

3 An

- 3 An simul possint absolui multa excommunicatio-
nes.
- 4 An confessorius electus per Bullam possit absolui
ab excommunicatione extra confessionem.
- 5 An impertienda sit absolutio excommunicatum
cum ceremonijs à iure prescriptis.
- 6 An valeat in foro externo absolutio excommuni-
cationis per Bullam Cruciatam.
- 7 An confessorius per bullam electus possit absol-
vere ab excommunicatione ab homine generali-
ter.
- 8 An possit absolvere ab excommunicatione ab homi-
ne nominatim.
- 9 An possit absolvere à tali excommunicatione ab ho-
mine nominatim, cum per excommunicationem
non stat, ut fiat satisfactio.
- 10 An possit absolvere à tali excommunicatione,
cum excommunicatus est impotens ad solu-
endum.

1 QVAESTIO. Iubet summus Pontifex, ut ante absolu-
tionem excommunicationis positam ad instantiam partula-
re, fiat satisfactio partis, quæro an hoc sit de essentia ab-
solutionis, ita ut non teneat, nec valeat, si aliter deur? RESP.
Est quidem de essentia. Ita Nau. in man. c. 27. num. 47.
& 48. Arm. absolut. num. 48. est enim clara bullæ præ-
scriptio.

2 QVAEST. Quo pacto fieri potest & debet iusta læsa parti
satisfactio? RESP. Si vel reddatur æqualitas rei debite, vel
dentur pignora, & sufficientes cautiones, vel saltem iu-
ret se satisfacturum cum primum potuerit. Ita Nau. Cou.
Armil. & Perez, quos refert, & sequitur Eman. in bull. §. 9.
n. 53.

3 QVAEST. Est quis excommunicatus diuersis excommu-
nicationibus, poteritne electus confessorius unica absolu-
tione ligatum expedire? RESP. Poterit, dicendo absoluo te

ab omnibus quibus derineris excommunicationibus, vel quid simile. Ita Ang. tract. de excom. fol. 52. cum communi. Quoniam in hoc euentu vritur potestate supremi iudicis, cui omnes alij subiiciuntur, summi nimirum P^otificis.

4 QVAEST. Potestne electus confessarius absolueretalem excommunicatum extra sacramentum poenitentiae? RESP. Minime. Ita Couar. cap. Alma. de sent. excom. p. 2. §. II. n. 16. Nau. in man. cap. 26. num. 31. Cordub. in summ. quast. 16. Ratio est, quia eam praescribit bulla conditionem, quorum diligenter auditis confessionibus eos possunt absolueretalem quibuscunque, &c. ut legenti patebit.

5 QVAEST. Estne hac absolutio impertienda cum ceremoniis praescriptis à iure? RESP. Minime, quia fit in foro interiori: ceremoniae vero pertinent ad forum exterius. Ita Nau. in man. c. 26. n. 2.

6 QVAEST. Absolutio excommunicationis impertita ex privilegio bullae, valetne ad forum exterius? RESP. Minime. Ita Couar. c. Alma. 1. p. §. II. n. 10. Ledesm. in 4. n. 26. Guter. in q. can. c. 3. n. 8. &c.

7 QVAEST. Potestne confessarius electus absolueretalem ab excommunicatione ab homine? RESP. Potest. Ita Eman. in bull. §. 9. n. 55.

8 QVAEST. Rogo ulterius. Est quis nominatim ab homine excommunicatus, potestne absolui quo ad forum interius per virtutem huius bullae? RESP. Minime: neque per hanc, neque per aliam, aliudue privilegium, quin prius parti laesae satisfiat. Ita decrevit Pius V. in iubilaeo à se concessio anno 1568. his verbis: Declarantes insuper tam presentes, quam alias quascunque super concessione similitum, vel dissimilium indulgentiarum à nobis, & à praedecessoribus nostris haecenus emanatas, & in futurum quomodolibet emanandas literas Christi fidelibus ipsis, nisi ad earum effectum in foro conscientiae, & poenitentiae consequendum dumtaxat, non autem in foro fori, aut contentioso, nisi satisfecerint, nullatenus suffragari. Et ita iubet Concil. Trid. sess. 25. d. reform. c. 12. ne absoluat excommunicatus nominatim pro furto decimarum, aut impediçione, ne soluerentur, nisi prius satisfacta parte.

9 QVAEST. Est pars laesa in longa distantia, & iudex, qui no-

mina-

minatim excommunicauit Petrum: Tuli Petrus confectus
lucrari indulgentias, deponit apud fideiisorem fidelem reman-
bitam, poteritne absolui ab excommunicatione, & à peccato
RESP. Poterit. Ita Eman. in bull. §. 9. n. 55. Ratio est
quia ea censenda est iusta voluntas partis, & indici-
quidem debitor facit quantum in se est, & est impotens
ad plus faciendum.

10 QVÆST. Est quis impotens ad soluendum centum, po-
tens parti læsæ satisfiat, poteritne frui beneficio huius bullæ,
absolui, si est excommunicatus pro tali debito, seu nominatim
seu vniuersaliter? RESP. Poterit, quia coram Deo facit
quantum in se est. Ita Eman. in bull. §. 9. n. 55. Neque po-
tens postea factus, & nolens satisfacere parti læsæ, inci-
dit in eadem excommunicationem. Ita Nauar. in man. c. 27. n. 247. Non enim est in confessario potestas abso-
luendi ad reincidentiam, cum taliter absolueret huius
iurisdictionis circa excommunicandum, vt tenet Soc. in
4. dist. 22. art. 3. Cordub. quæst. 20. sum. Adeo, vt nec
instantiam partis læsæ ita absolui possit, cum nec parti læ-
sæ, nec confessarius habeant iurisdictionem ponendi ex-
communicationem, vt notat Sylu. excom. 2. not. 1. cap. 10.
14. 15. & excom. 1. q. 6. Nauar. in sum. c. 27. n. 14. & Cordub.
loco sup. cit.

De absoluteione à suspensione. §. 13.

- 1 An virtute bullæ cruciatæ possit absolui à suspensio-
ne, qui minor 25. anno sacerdotij ordines suscipit
malitiose.
- 2 Antalis absolutus possit statim celebrare.

1 QVÆSTIO. Supposita veritate, quod malitiose ordines
suscepit sacerdotio sciens se esse minorem vigesimo quinto
anno inchoato maneat suspensus per extrauagantem
II. manu tantum scriptam, vt notat Nau. in man. cap. 25. n. 70.
& cap. 27. n. 155. & 242. sed non ideo minoris valoris, rem
æqualis ac alia impressa, vt aduertit Caiet. ver. excom. c. 30.
quam postea confirmauit Pius V. vt aduertit Cordub. in sum.
c. 144. quæro, vtum virtute huius bullæ cruciatæ possit talis
absolui in foro interiori? RESP. Potest. Ita Med. in sum. lib. 1.
§. 8. fol.

§. 8. fol. 45. Ratio est; quia talis censura fuit culpabiliter contracta, & de censuris culpabiliter contractis, potest confessarius electus per hanc bullam absoluere, vt infra dicam de irregularitate.

2 QVÆST. *Quæro ulterius, an talis absolutus à suspensione, possit statim celebrare?* RESP. Si peruenit ad legitimam ætatem peritam à Conc. Trid. nimirum ad 25. annum inceptum, vt referam in sacramento Ordinis, potest: si non peruenit, non potest, manetque irregularis, si celebrat, quia erat à iure suspensus. Ratio est, quia electus confessarius potest priuilegio bullæ tollere suspensionem, non tamen dispensare in legitima ætate.

De absolutione ab irregularitate. §. 14.

1 *Quæ irregularitas appellanda est censura à qua potest confessarius ex vi bullæ cruciatæ absoluere.*

1 QVÆSTIO. *Quæ irregularitas appellanda est censura?* RESP. Ea, & sola, quæ oritur ex delicto. Et ab ea sola potest confessarius electus virtute bullæ absoluere. Ita Cordub. *de indulg. q. 43. dub. 4.* Medin. *in sum. lib. 1. §. 9. & 12. q. 99. art. 4.* Guter. *in q. can. c. 1. fol. 57.* Quæuis oppositum censeant Sot. *5. iust. q. 1. art. 4.* & Nau. *in man. c. 27. n. 1. & 152.* Hinc excipitur irregularitas, quæ oritur ab homicidio voluntario, siue iusto, siue iniusto, vt aduertit Eman. *in bull. §. 9. n. 64.*

De absolutione ab interdicto. §. 15.

1 *Quem interdictum possit confessarius absoluere ex vi bullæ cruciatæ.*

2 *An talis absolutio proffit ad forum externum.*

3 *An possit absoluere à cessatione à diuinis.*

1 QVÆSTIO. *Quid priuilegij concedit summus Pontifex in hac clausula?* RESP. Magnum quidem. Scilicet, vt confessor electus per hanc bullam cruciatam possit interdictum nominatim ab homine (quem

non

non poterat absoluere nisi iudex; qui illum interdictum vel alius iudice illo superior in iurisdictione eius fori) ab illa interdicti censura absoluere, satisfacta parte lesa, vt dixi iam de abfoluone excommunicato. Potest præterea absoluere à quouis alio interdicto sito à iure; quouis modo, etiam Sedi Apostolicæ referato. Absolutus itaque ab hac censura, potest suscipere sacramenta, & sepeliri sepultura ecclesiastica.

2 QVÆST. Prodestne hac abfolutio ad forum externum? RESP. Minime. capit. super hoc, vt referi Eman. in bull. n. 65.

3 QVÆST. Datne hac bulla confessario facultatem absoluendi à cessatione à diuinis? RESP. Minime. Ratio est, quia cessatio à diuinis non est censura, & ideo qui cum ea celebrat, non incurrit irregularitatem, vt descendit hinc rursus in q. can. c. 10.

De abfoluone ab excommunicationibus potest in Bulla cænæ Domini, quæ dari potest per confessarium electum virtute Bullæ cruciatæ; §. 16.

De hæreticis. Sect. i.

- 1 Quæ est prima communicatio Bullæ Cænæ Domini.
- 2 Quis intelligitur sub nomine hæretici.
- 3 Quis intelligitur sub nomine fautoris.
- 4 Quis est dicendus schismaticus.
- 5 Qui excommunicandus in Bulla Cænæ ratione laborum prohibitorum.
- 6 Quis potest absoluere hæreticos, schismaticos, & eorum fautores.
- 7 Quid potest Episcopus circa hos.
- 8 An Inquisitores possint supradictos absoluere per vicarium.

i QVÆST.

1 QVÆSTIO. *Qua est prima excommunicatio bullæ Cœne Domini?* RESP. Ea, qua excommunicantur hæretici, & fautores hæreticorum, schismatici, & legentes, vel retinentes, vel approbantes libros hæreticorum: hi enim omnes in Hispania à solis Inquisitoribus fidei in utroque foro possunt absolui, & comprehenduntur sub nomine hæreticorum quo ad pœnam excommunicationis. Ita Eman. in bull. §. 9. n. 66.

2 QVÆST. *Quis hoc in loco intelligitur nomine hæretici?* RESP. Is cuius pertinacia, & hæresis prodiit in deliberatum actum externum. Itaque ad incurrendam, contrahendamque huiusmodi excommunicationem requiritur contumacia animi, & deliberatio operis externi hæreticalis scienter, & hæreticali malitia patrati. Ita Guter. in q. can. c. 23. nu. 28. Et quamvis sola pertinacia mentis deliberata contra aliquid, de fide ab Ecclesia propositum sufficiat, & requiratur omnino ad constituendum hæreticum, iuxta omnes, sic uti notat Sylu. hæresis. l. q. 3. & Simanchas de instit. Cathol. c. 26. ut iam memini ad primum Decalogi præceptum, tamen hic hæreticus appellatur mentalis, & non excommunicatur in bulla cœnæ. Merito tamen censetur hæreticus externus ille, qui ita pertinaciter adhæret alicui opinioni, ut quidquid censcat in oppositum Ecclesie, illam doceat tanquam de fide, offeratque vitam, si oportuerit. Ita Castro de pun. har. lib. 1. quest. 7. §. 37. Carthar. in Apolog. contra Sor. de certis. grat.

3 QVÆST. *Qui intelliguntur sub nomine fautorum?* RESP. Solus ille, qui iuvat, recipit, defendit hæreticum, quatenus hæreticum, ut permaneat in sua hæresi, vel saltem non puniatur à Censoribus fidei, quasi sit indignus tali pœna. Ita Nau. in man. capit. 27. num. 56. & hic solus incurrit excommunicationem Bullæ cœnæ: quovis modo illum iuuet, verbo, vel facto, vel pecunia, vel alimentis, vel equo, vel gladio, &c. Non autem censendus fautor hæretici, qui illum iuvat, recipit, aut defendit, ut amicum, ut proximum causa postulante pietatis, ut consanguineum miseratione cogente, vel ut alium similem hominem miserum, & calamitosum.

4 QVÆST. *Quis est dicendus schismaticus, qui in bulla*

cœnæ

œna excommunicatur? RESP. Qui pertinaciter ab Ecclesia separantur in opinionibus pertinaciter repugnans mandatis Ecclesiæ, Concilii generalis, & Papæ: dicitur que suo modo Christum, dicendo sic, & sic. Ita D. Hiero. in epist. ad Gal. Hoc enim est discrimen inter hæreticum, & schismaticum, quod hæreticus habet aliquam propositionem contrariam fidei, & eam pertinaciter defendit: schismaticus vero separatur ab Ecclesia.

5 QVÆST. *Qui in bulla œne excommunicantur prohibitis hæreticorum?* RESP. Ii, qui eos domi hæreticiter sciunt. Ii item, qui eos sciunt legunt absque factis Apostolica. Ii, qui eos imprimunt. Ii, qui eos quous modo defendunt, etiam laudando. Ita Eman. in bulla §. 4. n. 78. Et ideo non excommunicantur, qui dicta hæreticorum legunt in libris Catholicis relata: vel libros Catholicorum per hæreticos expositos: pro istis tamen pena posita in indice Pii II. teste Nau. in man. capit. 17. numer. 56. & in indice librorum prohibitorum Hispaniæ.

6 QVÆST. *Quis potest absolueret hæreticum, & fautores hæreticorum, aliosque supra dictos?* RESP. In Hispania etiam in foro conscientie soli Inquisitores fidei. Nulleque alius neque virtute bullæ, neque alterius plenissimi iuramenti, nisi de hæresi fiat peculiaris mentio, iuxta breuissimum Inquisitoribus per Pium V. teste Roris. ad hanc. 1. p. asser. 19. & eodem lib. de priu. Inquis. num. 416. eorum priuilegium iam concessum quadam Extravag. Urbani IV. teste Albert. in repertorio Inquis. verbo *mens.*

7 QVÆST. *Quid possunt Episcopi circa hos?* RESP. Possunt per se, & non per alium vicarium suum absolueret ab hæresi occulta. Ita Conc. Trid. his verbis: *Licet Episcopi &c.* & in quibuscunque casibus occultis, etiam Sectæ Apostolicæ referuatis, delinquentes quoscunque sibi subditos in diocesi sua per se ipsos, aut vicarium ad id specialiter deputandum in foro conscientie gratis absolueret imposta pœnitentia salutari. Idem, & in hæresi criminali in eodem foro conscientie eis tantum, non eorum vicariis sit permillum.

8 QVÆST.

1 QVAEST. Licetne inquisitoribus absoluere supra dictos haereticos, aut eorum fautores per vicarium, quamuis non liceat Episcopus? RESP. Licet. Notat id Camillus Inquisitor generalis Mantuæ, & Ferraræ in suis additionibus, teste Roder. in bull. §. 9. n. 79.

De piratis. Sect. 2.

1 Contra quos piratas lata est excommunicatio in bulla Cœna Domini.

2 Qui dicendi sint piratae.

1 QVAESTIO. Contra quos lata est huiusmodi excommunicatio? RESP. Contra piratas, piratarum fautores, ut piratæ sunt, recipientes, fauentes, occultantes, &c. & raptores bonorum naufragorum.

2 QVAEST. Qui dicendi sunt piratae? RESP. Qui mari vagantur latrocinia exercendo, & homicidia, vel animo latrocinandi, & occidendi. Mari, dixi, non fluuijs, aut paludibus: qui enim fluuios, paludesue latrocinij, & homicidij infestaret, non diceretur pirata excommunicatus in bulla cœna.

De dominis petentibus, seu imponentibus noua vectigalia, gabellæ, & pedagia.

Sect. 3.

1 Qui domini incurrunt in talem excommunicationem.

2 Quando incurritur talis excommunicatio.

3 An incurratur circa personas exemptas.

1 QVAESTIO. Qui domini intelliguntur incurrere excommunicationem Bullæ Cœnae? RESP. Ii, qui supra se habent superiorem temporalem. Ita Roder. in bull. §. 9. n. 81.

2 QVAEST. Quando incurrunt huiusmodi censuram petendo, & imponendo hæc noua vectigalia? RESP. Cum ea ponunt, & petunt absque licentia sui temporalis superioris, & per violentiam subditorum tanquam rem sibi iure Medull. Casuum. T t debi-

debitam. Ita Roder. *proxime*. & Nau. *in man. cap. 27. non*
61.

3 QVÆST. *Incurritne princeps secularis huiusmodi cen-*
suram, cum à personis exemptis petit tributa, ut à clericis, &
Rs SP. *Minime. Ita Eman. proxime.*

De falsificantibus literas Apostolicas.

Sect. 4.

1 Qui comprehenduntur in hac excommunicatione.

2 Quid intelligitur sub nomine literarum Apostolicarum.

1 QVÆSTIO Qui excommunicatur per hanc excommunicationem RESP. Non solum qui Apostolicas literas falsificat, sed etiam qui eas falsificare fecerit. Ita Ioan. Maior, & Rosel. quos citat, & sequitur Cordeus 5. q. 26.

2 QVÆST. Quid intelligitur per literas Apostolicas? RESP. Intelliguntur tam bullæ a Papa expeditæ, quam litterationes signatæ à Papa cum verbo, fiat. Ita Nau. *in man. c. 27. §. 61.* imo est contextus bullæ. Ideo non excommunicantur hac excommunicatione Bullæ eorum, qui falsificant literas episcopi, vel Nuncij, vel Protoperintendentis, quia non sunt literæ Papales. Item non excommunicantur hac excommunicatione, qui falsis obrentis ratione à Papa impetrant literas (quanquam ponit puniendum *Ad falsariorum*) Neque qui immutant aliquid accretarium papalium literarum, ut notat Nau. Neque qui falsis ab alio factis literis utuntur in suam commodum, quia hi non falsificant.

De ponentibus manus violentas in prelati. Sect. 5.

1 Qui contrahunt hanc excommunicationem.

2 Quales intelliguntur Patriarcha, Archiepiscopi, & Episcopi.

3 An comprehendantur iubentes, & facientes.

1 QVÆST.

1 **Q**VAESTIO. *Qui contrahunt hanc excommunicationem?* RESP. Ii, qui Patriarchas, vel Archiepiscopos, vel Episcopos aut occidunt, aut mutilant, aut cædunt, aut vulnerant, aut retinent vi, aut in carcerem conijciunt.

2 **Q**VAEST. *Quales Patriarcha, Archiepiscopi, & Episcopi intelligendi sunt?* RESP. Soli consecrati. Ita Nau. proxime. & Eman in bull. 6. 9. n. 83.

3 **Q**VAEST. *Comprehenditne huiusmodi excommunicatio iubentes, & fauentes?* RESP. Comprehendit. Ita Gregor. XIII. declarauit teste Nauar. & Roder. proxime.

De usurpantib. bona Ecclesiastica. Sect. 6.

1 *Quæ bona Ecclesiastica hic intelliguntur.*

2 *Qui incurrunt hanc excommunicationem.*

1 **Q**VAESTIO. *Quæ intelliguntur in hac prohibitionè bona ecclesiastica?* RESP. Redditi ecclesiastici, hoc est, qui sunt personarum ecclesiasticarum.

2 **Q**VAEST. *Qui hanc censuram incurrunt?* RESP. Qui autoritatiue, seu vi iusti domini hos redditus absque licentia Papæ capiunt, & exigunt.

Contra iudices sæculares. Sect. 7.

1 *In quos iudices sæculares lata est censura in bullâ Cœna.*

1 **Q**VAESTIO. *In quos iudices sæculares lata est excommunicatio bullâ cœna?* RESP. In eos qui cum sæculares iudices sint, volunt cognoscere causas Ecclesiasticarum personarum, quouis modo id intendunt facere. Quicque impediunt executionem literarum Apostolicarum. Nomine vero iudicum intelliguntur quicque sæcularis fori ministri & officiales. Ita Emanuel in bullâ 6. 9. n. 85.

De iis, qui portant arma ad infideles.

Sect. 8.

1 *Quos comprehendit hæc excommunicatio.*

1 1

2 2

2 *An comprehendat captiuos Christianos remigantes in triremibus Turcarum.*

1 **Q**VÆSTIO. Quos comprehendit hæc excommunicatio? **R**ESP. Qui ad Turcas, Mauros, aut quoslibet alios infideles arma deferunt, vel materiam armorum, vt ferrum, æs, &c. aut quoduis aliud ad bellum conducens, vt equos, &c.

2 **Q**VÆST. Comprehenditne captiuos Christianos metu verberum, necisue coacti remigant in triremibus Turcarum pugnantium contra Christianos? **R**ESP. Minime. Nauar. in man. c. 27. num. 63. Imò eos excusant à peccato mortali. Cordub. q. 137. dub. 2. Instruct. casu 7. de bonis Nauar. lib. 3. restit. cap. 4. num. 61. & 62. concinit Nauar. sum. cap. 27. num. 63. Ratio eorum est, quia nauigatio se est bona, aut saltem indifferens. Ex malicia vero Turcarum ordinatur ad malum finem: isti vero captiuo tendunt solum rem bonam, aut saltem indifferens. Oppositum tamen de peccato censeo verum, vt dicitur 4. p. de pec. captiuor. num. 6.

De ijs, qui offendunt pergentes Romam, aut ibi habitantes. Sect. 9.

1 *Qui ligantur hæc excommunicatione.*

1 **Q**VÆSTIO. Supra quos offendentes cadit hæc excommunicatio? **R**ESP. Cadit supra eos, qui tales eorum Romam, vel ibi commorantes, vel inde profecti, eentes offendunt, modo quem bulla assignat ratione ipsius sedis Apostolicæ, hoc est, qui Romam perunt, vel incolunt, vel ab ea decedunt causa ipsius Sedis Apostolicæ. Si enim Romam perant, vel ibi habitent, aut inde profecti, ciscantur negotiandi causa, vel aliud quid agendi à Sede Apostolica alienum, non muniuntur eo privilegio.

De impediens, ne Romam asportentur vestitui, & vestitui necessaria. Sect. 10.

1 *Qui non incurrunt hanc censuram.*

1 **Q**VÆSTIO. Qui non incurrunt hanc censuram? **R**ESP. Qui suæ Reipublicæ necessitati consulunt.

tes, prohibent extrahi inde frumentum, ne fame postea laborent; aut prospicientes suorum populorum incolumitati interdicut, ne Romam pestifera lue infectam eant, & redeant. Ita Rode. in bul. §. 9. n. 87.

De confessario absolvente à casibus cœnæ,
cum non habeat ad id facultatem.

Sect. II.

I Qui confessarius ligatur hac censura.

I **Q**VAESTIO. Qui confessarij incurrunt huiusmodi excommunicationem? R E S P. Soli ij, qui vel audacia, vel ignorantia crassa absoluunt. Non vero, qui inaduerteret, & ignorantia leui. Ita Nau. & Eman. in bul. §. 9. numer. 90.

De commutatione votorum. §. 17.

- 1 In quod opus pium faciendâ est commutatio votorum per bullam cruciatam.
- 2 An possint commutari ex vi bullæ iuramenta facta Deo.
- 3 An possint commutari vota facta post bullam susceptam.
- 4 An possit commutari votum de nunquam petendâ commutatione votorum.
- 5 An possit fieri talis votorum commutatio extra sacramentum pœnitentiæ.
- 6 An commutandi facultas comprehendat facultatem dispensandi.
- 7 An possint commutari omnia vota.
- 8 Quod votum castitatis nequit ex vi bullæ commutari.
- 9 An possit per bullam cruciatam commutari votum pœnale religionis.

Tt 3

10 An

- 10 An votum ingrediendi religionem militarem
 si per bullam commutari.
 11 Quid intelligitur per votum ultra mare.

1 QVÆSTIO. In quod opus pium facienda est commutatio virtute bullæ cruciata? RESP. In elemosinam pecuniariam ad auxilium belli contra infidelendamque est, siue tradenda talis elemosyna thesaurificæ quæstoribus ipsius bullæ. Ita Nau. in man. c. 12. Cordub. in sum. q. 140. Angel. q. de voto. fol. 121.

2 QVÆST. Potestne confessarius commutare in virtute bullæ cruciatae quemadmodum vota, in etiam iuramenta facta circa eandem materiam votorum? RESP. Potest. Ita Sot. i. q. 11. art. 9. Direct. curat. cap. 15. D. Thom. 2. 2. q. 10. art. 8. Eman. in bul. §. 9. n. 108. contra Nau. in man. c. 12. n. 272. Ratio est, quia iuramenta talia facta Dicitur vota iurata.

3 QVÆST. Potestne confessarius commutare virtute bullæ cruciatae vota non solum facta ante, sed post bullam, per quam? RESP. Potest. Ita Cordub. in sum. q. 149. Navar. de indulg. notab. 37. Non sic dicendum de eo, qui potest dispensare, ut docent Sot. i. iust. q. 4. Angel. in vot. Cordub. citatus. Ratio est, quia in commutatione obligatio non tollitur, sed solummodo transferitur, in dispensatione vero omnino tollitur.

4 QVÆST. Vouit quis se nunquam petiturum commutationem suorum votorum, potestne confessarius virtute bullæ cruciatae hoc votum commutare? RESP. Potest, sed in maius tunc commutanda sunt vota, de quibus vouit se non petiturum commutationem. Ita Angel. q. de conf. & Relig. bul. §. 9. n. 112.

5 QVÆST. Potestne confessor commutare vota commutata bulla cruciata extra sacramentum penitentia? RESP. Minime. Ita Eman. proxime, & textus manifestus bullæ.

6 QVÆST. Sub potestate commutandi vota, intelligitur potestas dispensandi in ijs? RESP. Minime. Ita Navar. in man. cap. 12. numer. 71. Sot. & Cordub. de indulg. quest. 37. Ratio est, quia maior potestas requiritur ad dispensandum, quam ad commutandum, commutari enim vo-

nam nequit nisi in æquale, & ad hoc nulla requiritur iurisdictione: quia tamen quisque in proprijs rebus fallitur, committitur hoc iudicium confessario.

7 QVÆST. *Potestne confessarius electus per bullam cruciatâ commutare omnia vota?* R E S P. Minime. Excipiuntur enim sola tria. Castitatis scilicet, Religionis, & vota trãsmarina. Ideo potest commutare vota eundi Romam, aut Compostellam peregrinandi gratia, quæ solent Papæ reservari, quia vbi textus non excipit, nec nos excipere debemus.

8 QVÆST. *Quod votum castitatis nequit confessarius virtute huius bullæ commutare?* R E S P. Votum castitatis perpetuæ, & absolutæ. Nam si quis vouit castitatem ad tempus, per annum verbi gratia, vel circa vnam rem veneream, & non alia, vt circa tactus impudicos, vel circa amplexus, vel circa pollutionem, non censetur vouisse castitatem absolute, & hoc votum virtute cruciatæ commutari potest. Ita Sot. 7. *Iust. quest. 4. artic. 3.* Naua. *in man. cap. 12. num. 77.* quoniam tale votum non est reservatum Papæ. Tale similiter est votum non nubendi, vt ait Sot. *in 4. dist. 38. quest. 2. artic. 1.* contra Caiet. *in quest. de voto non nubendi, & ideo potest commutari.* Talia itidem sunt vota suscipiendi ordinem sacrum, vt docet Eman. *in bul. 5. 9. numer. 112.* & ingrediendi Religionem, vt aduertit Palatius *in 4. dist. 32. disp. 2. punct. 710.* Ratio est, quia tales non vouerunt aliam perfectionem, quam se ponendi in statu, in quo decens est seruare castitatem.

9 QVÆST. *Potestne confessarius virtute cruciatâ commutare votum pœnale religionis, hoc est, factum in pœnam, verbi gratia, si tale, vel tale egero, voueo me ingressurum ordinem.* D. Franciscus: R E S P. Res est valde controuersa. Affirmat Medina, *in sum. libr. 1. c. 13. §. 6.* fuitque opinio Doctissimorum virorum, teste Henriquez. *lib. 7. de indulgent. cap. 30. num. 6.* & ideo probabilis, tutaque in conscientia, licet Couar. c. *Quamuis pactum. §. 2. num. 12. de pactis lib. 6.* & Sot. 7. *Iust. quest. 1. art. 1.* eam scrupulosam iudicent. Ratio est, quia vota pœnalia non sunt facta in fauorem, & amore religionum, sed quodammodo in derestimationem, & mœrorem, quasi rem contrariam gustui,

& voluntati: tale autem votum non sibi Papa, aiunt, seruat, sed facta amoris, & gaudij stimulis,

10 QVAEST. *Caditne exceptio bullae cruciatæ etiam votum ingrediendi religionem militarem* D. Ioannis Respon. Cadit. Ita Roderic. in bul. §. 9. num. 123. Ratio est, quia hæc est vera religio, in qua votum castitatis solemne ea emissum dirimit matrimonium ratum sicut in aliis religionibus, teste Nau. tract. de iudic. eccles. & Cotta. sum. quest. 184. probatque consuetudo in Hispania, quod quid repugnet Sor. 7. Iust. quest. 5. art. 3. & in 4. de a. 7. 1. artic. 4. Deinde, quia si quis vouit absolute ingredi religionem, satisfacit ingrediendo hanc; ergo est vera religio, teste Roder. proxime.

11 QVAEST. *Quid intelligitur per votum ultra mare* Respon. Votum eundi deuotionis causa Hierosolyman. Ita Roder. in bul. §. 9. num. 126.

De ecclesiastica sepultura concessa interdictis repente mortuis, virtute bullæ cruciatæ. §. 18.

1 Quibus interdictis per bullam conceditur sanctæ sepultura.

2 Quo pacto intelligenda est negatio sepulture per bullam cruciatam excommunicatis repente mortuis.

1 QVAESTIO. *Quibus interdictis conceditur hæc facultas?* RESP. Iis, qui in articulo mortis signauerunt contritionis, & non erant excommunicati.

2 QVAEST. *Quomodo intelligenda est huiusmodi bullæ prohibitio circa excommunicatos mortuos repente, aut sine contritione propter defectum confessarij cum solis signis contritionis?* RESP. Sane merito iure dubitari potest de hac prohibitione. Quoniam secundum ius commune excommunicatus mortuus cum signo contritionis sine absolutione excommunicationis, potest ab ea post mortem absolui ab eo, qui pollet in excommunicationis iurisdictione, & ita post absolutionem donandus est ecclesiastica sepultura, & exhumandus de loco profano, teste

non extrahendus à loco sacro, si ibi sepultus erat, satisfq; tunc est virgis terram cedere, & non corpus, vt docent Rosel. *absolutio*. l. §. 12. & Nau. *in man. cap. 26. num. 52.* Intelligenda igitur est bullæ prohibitio, nisi prius absoluantur ab excommunicatione.

De suspensione aliarum indulgentiarum, aliorumve priuilegiorum facta per bullam cruciatam durare illius tempore erga eos, qui illam non habent.

§. 19.

- 1 Quæ indulgentia, & priuilegia suspenduntur per bullam cruciatam.
- 2 An suspendantur altaria priuilegiata pro animabus purgatorij.
- 3 An suspendantur per bullam priuilegia concessa à iure communi, consuetudine tolerata.
- 4 An sufficiat, vt alius meo nomine bullam suscipiat.
- 5 An suspendatur bulla cruciatâ per promulgationem bullæ Cœnæ Domini.
- 6 An suspendatur bulla cruciatâ per Iubilæum.

QVÆSTIO. Quæ indulgentia, quæve priuilegia suspenduntur per bullam cruciatam? RESP. Non omnes, nec omnia, sed eæ solæ indulgentiæ, & eæ sola priuilegia, quæ conceduntur per hanc bullam. v.g. similes indulgentiæ plenariæ: similia priuilegia sepeliendi ecclesiastica sepultura tēpore interdicti, & alia huiusmodi. Ita Eman. *in bul.* §. 12. notatque ex Felin. *in capit. Nonnulli. de rescript.* Nam clausulæ reuocatoriæ generales solum comprehendunt priuilegia contraria concessionis consecutioni, non vero alia, quæ impedimento non sunt tali concessioni. Et ideo siue similes indulgentiæ concedantur personis: siue domibus sacris, similiaque priuilegia suspenduntur per hanc bullam. Præter eas, quæ superiores religionum mendicantium concedere possunt suis

religiosis tantummodo ex vi suorum privilegiorum
nam quæ habent simul cum sæcularibus communis
est, quibus tam ipsi, quam sæculares frui possunt, et
suspendantur quo ad sæculares, non quo ad Religiosos.
Ita Rod. in bull. §. 12.

2 QVÆST. Est in hac Ecclesia, vel monasterio alteri
quo pro missa liberatur anima à purgatorio, suspenditur
hec gratia per bullam cruciatam? RES P. Suspenditur.
Eman. loco proximo.

3 QVÆST. Suspenditur bulla cruciata privilegia cruce
sa in iure communi: Et qua consuetudine tolerata appropria
bantur usu? RES P. Minime. Est enim ad suspendendum
vel reuocanda ea, quæ in iure communi continentur
necesse, vt de eo fiat mentio, & de consuetudine.
Ita Barthol. in Extrauagan. Ad reprimendum. verb. non
stantibus. & est textus in Authent. Qua in prouinc. & in
in capit. de constitut. in 6. Vnde quia initiati ordinibus
nonibus possunt tempore interdicti audire sacrum, &
adesse diuinis officijs ex iure communi, possunt etiam
iam anno bullæ cruciatæ. Item quia superiores Religio
num habent ex iure communi potestatem conferre
litteras fraternitatis, quibus fratres facti per eas frui
sunt pijs operibus Religiosorum, possunt eas dare tempo
re bullæ cruciatæ cum effectu participationis. Ita
Rod. in bull. §. 12. numer. 12. dub. 5.

4 QVÆST. Satisne est, vt alius nomine meo mihi bullam
accipiat? RES P. Satis, imo intelligens acceptam se
se pro sua, ratum habeat factum. Ita Eman. proxi
mo. dub. 17.

5 QVÆST. Durat tempus bullæ cruciatæ, in eo preter
gatur bulla cœna, per textum bullæ cœnæ derogatur con
uilegio: derogaturne etiam privilegio cruciatæ ad ab
soluendum à casibus bullæ cœnæ? RES P. Minime. Ita Nau. de
indulg. not. 33. num. 2. Eman. in bull. §. 9. num. 69. Henricus
de indulg. ca. 21. nu. 1. Ratio est, quia aliter sibi esset Pon
tiffex contrarius.

6 QVÆST. Suspenditurne Cruciatæ iubilæi anni centesimi
RES P. Minime. Responsum probat latissime Henricus
loco proxime citato.

De potestate Commissarij bullæ Cru-
ciatæ. §. 20.

- 1 In qua irregularitate potest dispensare Commissarius Bullæ cruciatæ.
- 2 Qui sunt irregulares, quia male promoti ad sacros ordines.
- 3 In quo gradu affinitatis potest Commissarius Bullæ dispensare.
- 4 An possit dispensare super quavis irregularitate ex delicto publico.
- 5 An possit dispensare super quavis irregularitate ex delicto.

QVAESTIO. In qua irregularitate potest commissarius bullæ cruciatæ dispensare? **R**ESP. Potest dispensare in irregularitate procedente ex delicto occulto: tum quo ad forum interius, tum quo ad forum exterius, etiam extra confessionem: confessorius vero non potest nisi in confessione, & quo ad forum tantummodo interius. Excepiuntur tamen quatuor irregularitates, in quibus Commissarius non potest dispensare. Prima orta ex homicidio voluntario, in qua solus Papa dispensat, ut notat Navar. in man. cap. 27. num. 240. ex Concil. Trident. sessi. 24. cap. 6. Secunda, orta ex simonia reali, & perfecta, & ita non potest titulum beneficii simoniaci validum facere. Tertia orta ex hæresi, aut apostasia à fide, quamvis occultissima. Quæ quidem clausula posita est iuxta opinionem Claustr. lib. 2. de potest. leg. pœnit. cap. 1. & capi. 20. & aliorum affirmantium per heresim occultam, atque etiam mentalem amitti ipso iure titulum beneficii, & dominium bonorum. Quamvis oppositum sentiant Sor. 1. Inst. qu. 6. Medin. in 12. qu. 106. ar. 4. Cordub. lib. 6. qu. 36. asserentes non amitti nisi per sententiam iudicis declaratoriam criminis. Quarta est, quam incurrunnt male promoti ad sacros ordines, si celebrent, quia à die suscepti ordinis suspensi sunt.

2 **Q**VAEST. Quis ad hunc effectum censetur male promotus? **R**ESP. Qui ordinem superiorē suscipit, non suscepto inferiori.

infex.

inferiore. Qui excommunicatus, aut suspensus subleu-
 ordinem sacrum, Qui sine literis commendatitijs in or-
 dinarij (Nostrates vocant reuerendas) ordinibus trans-
 eunt. Qui absque debita facultate extra tempora ordinis
 suscipit. Qui ante legitimam ætatem ordinatur, aut legi-
 gitimus, aut irregularis. Ita Eman. in bulla. §. 13. nu. 1. & in
 in man. ca. 21. nu. 69. & ca. 27. nu. 241.

3 QVÆST. In quo gradu affinitatis potest Commissarius
 bulla cruciata dispensare? RESP. Potest dispensare in primo
 & secundo gradu affinitatis orta ex fornicatione in foro
 tantum interno conscientie, non quidem vt publice, sed
 cum ritu nuptiali iuxta ordinem præscriptum a Concilio
 Trident. sed vt factum cum tali impedimento, & tunc
 nullum, ratum sit, vt maneat verum. Tunc verò necesse
 est adesse testes, & parochum, sed satis est vnus
 ytriusque coniugis consensus occulte inter se declaratus.
 Ita declarauit Pius V. motu proprio, quem reuertit
 Nau. in summ. cap. 22. num. 70. Adeo autem potest Com-
 missarius dispensare quo ad hoc impedimentum in foro
 tantum interiori circa matrimonium iam contractum
 inualide, vt si post dispensationem derogatur impe-
 dimentum, recurrendum sit ad Papam pro foro externo.
 Ita Nauar tom. 2. Constit. de iudic. consid. 4. Non quia
 quod matrimonium nullum sit coram Deo, sed quia
 foro externo iudicandum sit nullum. Tres tamen
 hanc dispensationem requirit bullæ textus conditiones.
 Prima, vt ambo contrahentes, aut saltem vnus contra-
 hente bona fide nullum arbitrans interesse impedimen-
 tum. Deinde, vt ignorans antea, certus modo sit in
 impedimenti. Tertio, vt ex dissolutione matrimonij
 sequatur scandalum. Potest deinde dispensare in affini-
 tate orta ex copula fornicaria cum consanguinea suæ
 uxoris, vel e contra cum consanguineo sui maritis ad po-
 tendum debitum, quod petere non poterat. Potest præ-
 terea cum paucis, & debitis personis dispensare, ad
 eorum faciendum hora vna ante auroram, & post medi-
 um diem.

4 QVÆST. Potestne Commissarius dispensare in irregulari-
 tate aliqua procedente ex delicto publico? RESP. Potest, in ea
 quam contrahit excommunicatus, suspensus, aut inter-
 dictus

dictus celebrando publice, aut interdictum violando. Ita bulla plumbea his verbis. *Similiter conceditur facultas dicto Commissario dispensandi, & componendi super irregularitate cum his, qui quibusvis Ecclesiasticis censuris missas, & alia diuina officia, non tamen in contemptum clauium celebrauerunt, aut alias illis se immiscuerunt.* Ita Plumbea.

5 QVÆST. *Quaro ulterius, vtrum dispensare possit super quavis irregularitate ex delicto?* RISP. Potest, textus expressus bullæ plumbeæ. Et super qualibet irregularitate. Ita illam intelligit Henrriquez. *libr. 2. de indulgent. cap. 14. numer. 4.* Viuald. quem citat Roderic. *in add. bull. ad 3. 13. num. 2.*

DE SACRAMENTO EXTREMÆ Vnctionis. §. I.

CAPVT X.

- 1 Quo pacto definitur.
- 2 Quæ est eius materia.
- 3 Quæ est eius forma.
- 4 Quæ est præferenda forma huius sacramenti.
- 5 An sit de essentia formæ sacramenti vñtionis, vs feratur per modum deprecatium.
- 6 Quæ mutatio verborum mutet hanc formam.
- 7 Quæ partes infirmi sunt vngenda.
- 8 De ministro huius sacramenti.
- 9 De subiecto capace huius sacramenti.
- 10 Qui sunt effectus huius sacramenti.
- 11 De dispositione necessaria ad hoc sacramentum.
- 12 De necessitate huius sacramenti.
- 13 De ijs, quæ decreuit Conc. Tridentinum circa hoc sacramentum.

I QVÆST.